

**ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ**

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

**ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ**

**ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ**

*** * ***

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι καί τέκνα ἐν Κυρίῳ εὐλογημένα,

Ἐμπλεοὶ ἱεραῶς συγκινήσεως, εἰσερχόμεθα καί ἐφέτος, Θεία εὐδοκία, εἰς τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, εἰς τό στάδιον τῶν ἀσκητικῶν ἀγῶνων, τόν καιρόν τῆς νηστείας καί τῆς μετανοίας, τῆς ταπεινώσεως καί τῆς προσευχῆς, τῆς πνευματικῆς ἐγρηγόρσεως καί τῆς φιλαδελφίας, μέ τά ὄμματα τῆς καρδίας ἐστραμμένα πρός τόν ζωφόρον Σταυρόν τοῦ Κυρίου, τόν ὀδηγοῦντα πάντας ἡμᾶς πρός τό Ἅγιον Πάσχα, τό διανοῖγον τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων τās πύλας τοῦ Παραδείσου.

Ἡ ἀρχομένη εὐλογημένη περίοδος εἶναι εὐκαιρία διά νά συνειδητοποιήσωμεν ἐκ νέου τήν ἀλήθειαν τῆς κατά Χριστόν ἀσκήσεως καί τήν ἀρρηκτον σύνδεσίν της μέ τήν εὐχαριστιακὴν πραγμάτων τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἰς ὅλας τās ἐκφάνσεις καί διαστάσεις της καταυγάζεται ἀπό τό φῶς καί τήν χαράν τῆς Ἀναστάσεως. Τό πνεῦμα τοῦ ἀσκητισμοῦ οὐδόλως ἀποτελεῖ παρεϊσακτον στοιχεῖον εἰς τόν Χριστιανισμόν, οὔτε εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπιρροῆς ἐξωεκκλησιαστικῶν δυαλιστικῶν ιδεολογημάτων. Ἀσκησις εἶναι μία ἄλλη λέξις διά τόν χαρακτηρισμόν τῆς χριστιανικῆς υπάρξεως, συνδέουσα αὐτήν μέ τήν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην εἰς τήν Θεῖαν πρόνοιαν, μέ τήν ἀνεξάντλητον πνευματικὴν εὐφροσύνην τῆς ἀφιερωμένης

εἰς τόν Χριστόν ζωῆς, μέ τήν αὐθυπέρβασιν καί τήν αὐτοπροσφοράν, τήν φιλόανθρωπον ἀγάπην, τόν σεβασμόν πρὸς τήν κτίσιν πᾶσαν.

Ἡ ἄσκησις δέν εἶναι ὑπόθεσις αὐτοβούλων ἐπιλογῶν καί ὑποκειμενικῶν ἰδιαιτεροτήτων, ἀλλά ὑποταγή εἰς τόν κανόνα καί τήν «καθολικήν πείραν» τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποτελεῖ, ὡς ἔχει λεχθῆ, «ἐκκλησιαστικόν», ὄχι «ἀτομικόν», γεγονός. Ἡ ἐν Ἐκκλησίᾳ ζωή εἶναι ἀδιαίρετος. Μετάνοια, προσευχή, ταπεινοφροσύνη, συγχωρητικότης, νηστεία, ἔργα εὐποιῆς, εἶναι ἀλληλένδετα καί ἀλληλοπεριχωρούμενα. Δέν ὑπάρχει εἰς τήν Ὁρθόδοξον παράδοσιν ἄσκησις ὡς αὐτοσκοπός, ἡ ὁποία πάντοτε ὀδηγεῖ εἰς ὑπερεκτίμησιν τῆς ἀτομικῆς προσπαθείας καί τροφοδοτεῖ τάσεις αὐτοδικαιώσεως. Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι ὁ κατάλληλος χρόνος διὰ τήν βίωσιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς τόπου καί τρόπου ἀποκαλύψεως τῶν δωρεῶν τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πάντοτε ὡς πρόγευσις τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ὡς τοῦ ἀκρογωνιαίου λίθου τῆς πίστεως ἡμῶν καί τοῦ ὀλοφώτου ὀρίζοντος τῆς «ἐν ἡμῖν ἐλπίδος». Θεοκινήτως ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ κατά τό Σάββατον τῆς Τυροφάγου τήν πανίερρον μνήμην τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων Ἁγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι οἱ ἀρωγοί καί συνοδοιπόροι τῶν πιστῶν εἰς τόν δόλιχον τῆς ἀσκήσεως. Εἰς τό στάδιον τῶν πνευματικῶν ἀγωνισμάτων ἔχομεν εὐδοκοῦντα τόν ἐν Τριάδι Θεόν, σκέπτην τήν Παναγίαν Θεομήτορα καί Μητέρα πάντων ἡμῶν, καί πρεσβευτάς τούς Ἁγίους καί τούς μάρτυρας τῆς πίστεως.

Ὁ ὑγιῆς χριστιανικός ἀσκητισμός εἶναι συμμετοχή τοῦ ὅλου ἀνθρώπου, ὡς πνευματικῆς, ψυχικῆς καί σωματικῆς ἐνότητος, εἰς τήν ἐν Χριστῷ ζωήν, ἄνευ ὑποτιμήσεως τῆς ὕλης καί τοῦ σώματος καί ἄνευ μανιχαϊζούσης συρρικνώσεως τῆς πνευματικότητος. Ὡς ἔχει γραφῆ, ἡ χριστιανική ἄσκησις εἶναι ἐν τέλει «ἀγώνας ὄχι κατά ἀλλά ὑπέρ τοῦ σώματος», συμφώνως καί πρὸς τό τοῦ Γεροντικοῦ: «Ἡμεῖς οὐκ ἐδιδάχθημεν σωματοκτόνοι, ἀλλά παθοκτόνοι».

Ἀτυχῶς καί ἀστόχως, ὁ χριστιανικός ἀσκητισμός ἐχαρκτηρίσθη ἀπό συγχρόνους διανοητάς ὡς ἄρνησις τῆς χαρᾶς τῆς ζωῆς καί ὡς περιστολή τῆς ἀνθρωπίνης δημιουργι-κότητος. Οὐδέν ἀναληθέστερον τούτου! Ἡ ἄσκησις, ὡς ἀπαλλαγὴ ἀπό τό ἔχειν καί τήν προσκόλλησιν εἰς τήν κατοχήν πραγμάτων καί, κατ' ἐξοχήν, ὡς ἀπελευθέρωσις ἀπό τό ἐγώ, ἀπό τό «ζητεῖν τά ἑαυτοῦ», ἀπό τό «ἔχειν τοῦ εἶναι μας», εἶναι πηγὴ καί ἔκφρασις γνησίας

ἐλευθερίας. Τί ἀληθέστερον ἀπό τήν ἔξοδον ἐκ τῆς εἰρκτῆς τοῦ «ἀτομικοῦ δικαίωματος» καί ἀπό τήν ἀνοικτοσύνην καί τήν ἀγάπην πρὸς τόν συνάνθρωπον, ἀπό τήν ἐσωτερικήν «καλήν ἀλλοίωσιν» καί τήν σταθερότητα εἰς τήν ἐφαρμογήν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ; Τί δημιουργικώτερον τῆς νηστείας, ὅταν αὐτή εἶναι ὀλιστική στάσις ζωῆς καί ἐκφράζη τό ἀσκητικόν καί εὐχαριστιακόν πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν εἶναι «κοινόν ἄθλημα» καί ὄχι ἀτομικόν ἀγώνισμα; Τί ὑπαρξιακῶς συγκλονιστικώτερον ἀπό τήν μετάνοιαν, τήν ἐσωτερικήν μεταστροφήν, ὡς ζωτικήν κατεύθυνσιν πρὸς τήν ἀλήθειαν, τήν ἐκ νέου ἀνακάλυψιν τῆς δυνάμεως τῆς Θείας Χάριτος, τοῦ βάθους τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καί τῆς ἐλπίδος ζωῆς αἰωνίου; Εἶναι ἐντυπωσιακόν τό γεγονός ὅτι, ὅταν ἀντικατεστάθῃ ὁ πρωτοχριστιανικός χαρακτήρ τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ὡς περιόδου προετοιμασίας διὰ τό Ἅγιον Βάπτισμα εἰς τήν Θεϊαν Λειτουργίαν τῆς Ἀναστάσεως, ἀπό τό «ἦθος τῆς μετανοίας», παρέμεινεν ἡ βίωσις αὐτῆς ὡς «δευτέρου βαπτίσματος». Διὰ τόν λόγον αὐτόν, ἡ περίοδος τῆς νηστείας καί τῆς μετανοίας δέν εἶναι σκυθρωπή. Ἡ ὕμνολογία μας ὁμιλεῖ διὰ τό «ἔαρ τῆς νηστείας» καί ἡ Θεολογία ἀποκαλεῖ τήν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν «πνευματικήν ἀνοιξιν» καί «περίοδον χαρᾶς καί φωτός». Ὅλα αὐτά ἀποκτοῦν ἰδιαίτεράν ἐπικαιρότητα καί ἀξίαν ἐνώπιον τῆς συγχρόνου ἀνθρωπολογικῆς συγχύσεως καί τῶν, πολιτισμικῆς προελεύσεως, νέων ἀλλοτριώσεων.

Μέ αὐτά τά αἰσθήματα καί τάς σκέψεις, ὑπενθυμίζοντες τοῖς ἐν ἀπάσῃ τῇ δεσποτείᾳ Κυρίου τέκνοις τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὅτι, κατὰ τήν ἡμέραν τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου θά κορυφωθοῦν οἱ ἐορτασμοί ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 1400 ἐτῶν ἀπό τοῦ ἔτους 626, ὅτε, πρὸς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης πρὸς τήν Θεοτόκον διὰ τήν διάσωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό ἐπικίνδυνον πολιορκίαν, ἐψάλη «ὀρθοστάδην» εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τῶν Βλαχερνῶν ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος, εὐχόμεθα πρὸς πάντας ὑμᾶς εὐδρομον τό στάδιον τῆς νηστείας, ἐν ἀσκήσει καί ὑπομονῇ, ἐν εὐχαριστία καί δοξολογία. Εἶθε, ἀληθεύοντες ἐν ἀγάπῃ καί ἀγιαζόμενοι ἐν Κυρίῳ, νά βαδίσωμεν τήν ὁδόν πρὸς τήν πεπληρωμένην χαράν τῆς λαμπροφύρου Ἀναστάσεως Αὐτοῦ.

Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βκς'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν